DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is ƒ 10.— rec. voor *Soerabaya*, en ƒ 12.— rec. franco per post.

WOENSDAG 23 Februarij.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 9. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1853.

Veel werd in den laatsten tijd over den zedelijken toestand, over het lot der Inlandsche kinderen geschreven. Die openbaarheid, die wrijving van denkbeelden omtrent een zoo hoogst gewigtig maatschappelijk onderwerp vond echter niet altijd, zelfs onder dat gedeelte der Indische christen-bevolking zelve, eene gunstige beoordeeling. Wij zullen hier niet onderzoeken, waaraan zulks te wijten is. Daartoe zouden wij moeten beginnen met eene kritiek te vellen over al dat geschrevene. Niet alleen zou de *Oostpost* daarvoor te klein zijn, maar men zou welligt in boekdeelen vervallen. Wij voor ons, zullen dus dat onderzoek maar stilzwijgend ter zijde stellen.

Wij kunnen onzen korten tijd wel wat beter en nuttiger besteden. Ook gij zoudt er weinig aan hebben. Dit echter mag in het algemeen worden vastgesteld: is liefde voor het algemeene welzijn der maatschappij de drijfveer van eenigen schrijver (en dat *moet* zij zijn), dan is het verkeerd, uitdrukkingen en meeningen te zwaar te tillen, ten minste zoo er niets bepaald beleedigends in opgesloten ligt. Geen schrijver is volmaakt; zedelijk, noch verstandelijk. Liefde moet dus ook bij de beoordeeling zijner geschriften op den voorgrond staan. De redactie van den *Oostpost* is immer met die algemeene liefde bezield geweest, het is de eenige drijfveer, die haar doet schrijven.

Wel hadden wij gewenscht het woord *Inlandsch kind* niet te behoeven te gebruiken. Voor velen toch klinkt het hatelijk. Wel hebben wij er over nagedacht in dit stuk eene andere uitdrukking te bezigen; doch konden er geene vinden, zonder stijf te zijn, zonder in een' geforceerden stijl te vervallen. Wij zullen dus dat woord maar blijven behouden; doch men zij overtuigd, dat liefde tot onze landgenooten er in *zal*, er ook in *moet* doorstralen. Liefde tot onze landgenooten, die niet alleen Indië als het land onzer inwoning erkennen, die niet alleen gezamenlijk van Europeanen afstammen; maar die wat meer zegt, allen kinderen van éénen liefdevollen Vader zijn, allen door één' en denzelfden Regter zullen geoordeeld worden.

Wat wij zoo even hebben opgemerkt, herhalen wij hier nogmaals. Niet altijd werd de openbare behandeling dezer aangelegenheid gunstig beoordeeld. Veel werd er dus geschreven, waarvan men haast zou mogen zeggen, dat het geen direct nut heeft gesticht; ook niet in de harten en hoofden der zoodanigen, tot wien het gerigt was. Maar dat is zeker, dat er altijd iets indirect nuttigs in gelegen was. Wij houden vol, dat de openbare behandeling eener zoo gewigtige aangelegenheid, als de toekomst der Inlandsche kinderen, of in het algemeen, der Europesche afstammelingen, uit een zuiver oogpunt van christelijke liefde beschouwd, — dat eene zoodanige behandeling noodwendig moet leiden tot wrijving van denkbeelden, tot opwekking van den algemeenen geest. En reeds dat is nuttig. Men zal onderling, zoowel in het openbare, als in het bijzondere leven over die zaak gaan spreken: en zoo doende komen er dwalingen in het licht, zal men tot eensgezindheid geraken. Dwalingen, die dikwijls op het eigenlijke onderwerp geene regtstreeksche betrekking hebben. Met zoodanige dwaling zullen wij ons hier en in volgende stukken kortelijk bezig houden.

Men hoort wel eens zeggen: *Waartoe toch dat geschrijf over de Inlandsche kinderen; waarom laat men hen niet met rust?* Als wij, menschen, elkander omtrent

EENE VOORLEZING.

Door Mr. R. W. J. C. BAKE. (*)

Er zijn vele jaren verloopen sedert den dag, dat de leden van dit Departement van het Nut van 't Algemeen vergaderd zijn geweest, om eene bijdrage aan te hooren en weder een begin te zien maken, met eene reeks van bijeenkomsten, die in den geest van die instelling gelegen is. Toen ik vóór meer dan zes jaren de eer had eene voordragt te doen, dacht ik niet dat dit departement daarna zoo eenen langen tijd zoude insluimeren, en welligt heeft toen die voordragt krachtdadig tot die sluimering medegewerkt. Wanneer mijne redevoering *toen* zulk eene soporifique kracht heeft gehad, dan zal het *nu* noodig zijn, dat ook mijne stem het hare bijdrage, om ulieden weder wakker te maken, en vooral wakker te houden.

Ik zal om dat doel te bereiken dezelve zoo veel mogelijk verheffen. Wanneer eene taak, omdat zij een begin daarstelt, ook dikwijls *daarom* moeijelijk is, zoo heeft dat isolement toch ook zijne gunstige zijde, en die bestaat in deze aangelegenheid, dat mijne voordragt van heden, als op zich self staande, niet den nadeeligen invloed van eene vergelijking met eene vroegere zal hebben door te staan. Ik vrees niet *die* welke gemaakt zoude kunnen worden met mijne vorige redevoering, in eene vergadering van het Nut uitgesproken, want behalve dat dit punt van vergelijking mij niet kan verontrusten, heb ik de innige overtuiging, dat die voordragt bij allen die dezelve hebben gehoord of liever bijgewoond, reeds sedert lang is vergeten.

Eene ongunstige zijde van deze eerste redevoering zoude zijn, dat het een *pièce de circonstance*, een gelegenheids stuk, zoude moeten zijn, en ik wil het gaarne bekennen, ik heb eenen onoverwinnelijken afkeer van alles wat daarna gelijkt, vooral na dat ik eenige verzen voor het liefhebberij-tooneel te Samarang heb mooten bijeen brengen, ter gelegenheid van de komst aldaar van nu wijlen eenen hooggeachten landvoogd. Die verzen waren *slecht*, zeer slecht, ik beken het gaarne, zoo slecht als maar ooit gelegenheids verzen hebben kunnen of immer zullen zijn!

Maar deze avond is niet gewijd aan eene gelegenheids redevoering, het is een eenvoudig begin van het voortzetten van eene zaak, die eene zoete slaap was ingesluimerd, en die nu, wakker geworden, alleen maar dient wakker gehouden te worden. Ik gevoel desniettemin het moeijelijke van het op mij genomen werk, en vrees inderdaad dat mijne woorden, bij de sterke neiging tot slapen, die bij dit Departement schijnt te bestaan, moeite zullen hebben, verveling en de daaruit voortspruitende slaaplust van ulieden te verwijderen. Om dat doel te bereiken, zal het dienstig zijn een onderwerp te kiezen, dat in de eerste plaats uwen geest eenige belangstelling kan inboezemen, en in de tweede plaats, zal kunnen geacht worden van Algemeen Nut te zijn.

(*) Deze voorlezing werd gehouden toen op den 16den Junij 1852 de afdeeling *Soerabaya* van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, na eenen stilstand van zes jaren, op nieuw hare eerste vergadering hield

het goede met rust lieten, dan zou het kwade al zeer spoedig den overhand krijgen. Niemand zal dat willen ontkennen. Wij moeten allen naar verbetering, naar volmaking streven; en als wij nu maar stil bleven zonder elkander eens een handje te helpen, wat zou er dan weinig goeds tot stand komen. De wereld, zou, zoo al niet achteruit, zeker niet veel vooruitgaan.

Maar waarom mogen wij elkander omtrent het goede niet laten insluimeren? Omdat wij elkander lief moeten, omdat wij elkander moeten ondersteunen. Wij allen hebben dat zoo zeer noodig. Er valt nog zooveel te verbeteren. En geloofst niet, dat de minder beschaafden daartoe ook niet kunnen medewerken, dat alles van de zoogenaamde geleerden moet uitgaan. Ieder kan in zijnen stand iets tot de verbetering der maatschappij bijbrengen. En daarvoor is het goed dat maatschappelijke zaken openbaar behandeld worden.

Doch zulks moet altijd met goede bedoelingen, uit zuivere belangstelling geschieden. Als men dit in het oog houdt, moet men omtrent bestaand kwaad, bestaande dwalingen bij anderen zoo voorzigtig mogelijk zijn. Wel is de waarheid dikwijls hard, maar het hangt er ook dikwijls veel van af, hoe men de waarheid zegt.

Nu, lezers, laat ons elkander omtrent onze zedelijke en verstandelijke verbetering nimmer met rust laten; maar laten wij dat ook met liefde en eensgezindheid doen.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

van 12 Febr. tot den 16den Febr. 1853, Nos. 13 en 14.

Bij Koninklijk besluit van 15 December 1852 no. 42 is, ter zake van de jongste krijgsverrigtingen in het Palembangsche in 1851—1852, Zr. Ms. adjudant in buitengewone dienst, luitenant-kolonel der infanterie in Oost-Indie C. A. de Brauw, tot belooning van den door hem als kommandant dier expeditien betoonden moed, standvastigheid en goed beleid, buitengewoon bevorderd tot kolonel bij het genoemde wapen; terwijl verder, terzelfder zake, benoemd zijn:

1°. Tot ridder van de militaire Willems-orde der 3de klasse:
de luitenant-kolonel der infanterie A. H. Helbach, thans ridder der 4de klasse van die orde.

2°. Tot ridders van de militaire Willems-orde der 4de klasse:
de majoors der infanterie L. Pison en J. H. Meiss,
de officier van gezondheid der 1ste klasse L. Lindman,
de kapiteins der infanterie J. Schwab, J. W. C. van Langen, J. F. Schummelketel, J. G. Paul, C. Meijer, K. F. van Steijn van Hensbroek en M. L. G. van den Bergh.
de eerste luitenants der infanterie C. J. A. de Quaij, J. L. d'Harvant, H. W. van Oijen, F. M. Barberino, A. P. A. Willekens en J. C. W. Prager.
de eerste luitenants der genie P. H. Uhlenbeck en L. C. van Kerkwijk.
de tweede luitenants der infanterie J. F. Backerus, T. J. E. van Heemskerck, J. F. Bruigom, F. R. C. Schluter; A. J. Roijen, P. Zwager, F. A. C. Bloem, C. C. P. Scheepens, J. van Leijnden, H. A. B. W. L. von Koch, C. Boekstal, L. Ullmann, A. F. de Vassij, A. H. Kress en jkhr. J. S. van de Poll.
de sergeant-majoor der infanterie C. W. J. Bartall.
de sergeanten der infanterie E. A. Aardema, J. Slusser, J. van Eijk, J. P. Scheepens, L. Zondag, G. P. van Vellinga, J. H. Kranevoet en C. Heiboer.
de sergeant der sappeurs H. F. Horn.
de fouriers der infanterie W. L. van Warmelo, O. K. van der Meer Mohr en L. F. Blasius.
de korporaals der infanterie H. Preijers, W. J. F. Timmerman, H. Della Cruz en J. de Graaff.
de korporaals der artillerie S. C. Woutman en H. Meijer.
de flankeur der infanterie G. Ruiter.
de soldaat der infanterie F. K. Koekkoek.
de fuselier der infanterie J. van der Velden.
de kanonnier 1ste klasse der artillerie H. Veen.
de kanonniers 2de klasse der artillerie J. Goedraad en H. van Lochem; en
J. Walland, ambtenaar bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang.

3°. Tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw:
de ambtenaar bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang J. F. R. S. van den Bossche.

Zijnde verder bepaald, dat bij afzonderlijke dag-orders, zoo in Nederland als in Indie, ook ter zelfder zake, eervol zullen worden vermeld:

de kapiteins der infanterie H. Schwenk en W. J. Heisterkamp.
de officier van gezondheid der 2de klasse W. J. Schmitt.
de eerste luitenants der infanterie L. P. van Mourik, R. H. Haan, W. J. A. Visser en P. J. C. van Hoeij Schilthouwer.
de eerste luitenant der artillerie B. J. Eekhout.
de officier van gezondheid der 3de klasse W. C. de Nies.
de tweede luitenants der infanterie A. C. van der Boon en J. B. du Puij de Montbrun.
de aspirant-betaalmeester bij de militaire administratie C. F. Hesseling.
de adjudant-onderofficier vaandeldrager der infanterie A. F. van der Kruiss.
de sergeant-majoor der infanterie G. Engberts.
de sergeant der infanterie F. L. C. R. baron von Röder.
de sergeant-hoornblazer der infanterie J. Rensen.
de sergeanten der infanterie G. Polle, C. H. M. Muller, P. P. J. Hartz en N. Voet.
de sergeanten der artillerie J. J. Knipschild en G. Gerritse.
de fourier der infanterie S. M. van der Tong.
de korporaal der infanterie G. J. van Rooij.
de flankeur der infanterie J. Nieuwkerk.
de fuseliers der infanterie W. Eilbrecht en B. P. Sterk; en
de kanonnier 1ste klasse der artillerie J. Kuilenburg.

Bij Koninklijk besluit van 15 December 1852 no. 43, zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw J. A. Keurenaar, majoor der genie bij het leger in Oost-Indie; H. D. Potter, resident van Samarang; E. C. C. Steinmetz, luitenant-kolonel der genie bij het leger in Oost-Indie, en G. Wassink, dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse bij het leger in Oost-Indie.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot kontroleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, W. H. van der Hell, ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie.

GESTELD:

De ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie, mr. G. H. F. Hennij, ter beschikking van den directeur der kultures.

GOEDGEKEURD,

Dat door den Directeur der Kultures,

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES,

ZIJN GEPLAATST:

De benoemde kontroleur der derde klasse J. A. Michaelis, in de residentie Cheribon.
De benoemde kontroleur der derde klasse G. J. van der Tuuk, in de residentie Soerabaya.
De ambtenaar J. J. Meder, in de residentie Cheribon.
De ambtenaar der tweede klasse H. A. F. de Vogel, in de residentie Samarang.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Cheribon naar Soerabaya, de kontroleur der eerste klasse J. F. Schultz.

De keuze van een onderwerp is voorwaar eene gewigtige zaak, en ik wil gaarne bekennen dat ik angstvalig ben mijne keuze op dat punt te vestigen. Ik heb zooveel onderwerpen voor mijnen geest geroepen, zoo veel zaken in oogenschouw genomen, dat ik werkelijk juist omdat er zulk eene verbazende verscheidenheid bestond, mij niet tot deze of gene konde bepalen. Dan eens vond ik het onderwerp uwer aandacht niet waardig, dan was het weder te gezocht, nu eens te alledaags. Ik wilde iets wetenschappelijks hebben, daar ik tot een *uitgelezen* gezelschap sprekende, dacht niet zonder eenige geleerdheid er af te kunnen komen. Maar welke geleerdheid? Er zijn zoo vele soorten in de wereld van af de sterrekunde tot de kookkunst *(de re culinariâ*, want er is ook al een latijnsch woord voor); alles is tegenwoordig geleerdheid. De stoom wordt niet alleen toegepast op de sublimste en ingewikkeldste werktuigen, maar ze wordt ook gebruikt om eijeren te kooken en koffij te zetten.

En wie heeft niet met wellust een kopje stoomkoffij gedronken? zoo ook met de wetenschap? Hoe moeijelijk was het dan ook een wetenschappelijk onderwerp te kiezen, dat beantwoordde aan het doel van het genootschap? Het moest zijn tot nut van het algemeen! Om dat algemeen nut niet uit het oog te verliezen, was het noodig niet al te hoog te vliegen en dat kwam mij zeer van pas, want vliegt men hoog, dan verliest men veel uit het oog, men raakt omringd van nevelen, en zoo niet, dan duizelt men wel eens, en even als Icarus valt men somwijlen vrij onaangenaam en onzacht op de aarde neder. Doch wanneer men niet kan ontkennen, dat het berekenen van den loop der kometen, en der afstanden die er van eenige sterren tot anderen bestaan, *niet* van algemeen nut is; wanneer men kan toegeven, dat het onderzoek in welke piramide Ptolomeus de eerste is begraven geworden, zeker *niet* van algemeen nut mag genoemd worden; wanneer de twist der geleerden over de taal waarin *Adam* zijne eerste liefdes declaratie aan *Eva* heeft gedaan, over de plaats waar het aardsche Paradijs gelegen was, over die waar de arke Noachs gestrand is, *evenmin* van algemeen nut kan genoemd worden, dan toch ook bestaan er andere wetenschappelijke onderwerpen, die veel te alledaags zijn, om voor u een onderwerp van overpeizing uit te maken. De alledaagsche onderwerpen zijn vooral thans ongepast, nu iedereen met de wetenschappen gemeenzaam omgaat. Wij leven in eene eeuw van vooruitgang en verlichtingen; ieder die lezen en schrijven kan, is onmiddelijk te huis in de gewigtigste vraagstukken van sterrekunde, geschiedenis, staathuishoudkunde en litteratuur; alleen *wijsbegeerte* wordt weinig beoefend, en raakt op den achtergrond. Die wetenschap is bijna geheel uit de mode. De *begeerte* naar wijsheid kan ook niet meer bestaan, waar de *wijsheid zelve* in zoo groote mate aanwezig is. Wijsbegeerte! philosophie! dat is veel te speculatief om ons lang bezig te houden; het is thans de tijd der positieve wetenschappen, die van onmiddelijk nut kunnen zijn voor het geluk der volkeren; bij voorbeeld! het toepassen van de stoom op het kooken van appelen in Europa, of het snuiten der neuzen van de kleine kinderen op de scholen in Nederlandsch Indie; van daar dat tegenwoordig de stoom met veel succes op het lager onderwijs in deze gewesten wordt toegepast. Het menschelijk geluk hangt niet af van de overtuiging die men heeft, eene ziel te hebben, de hoedanigheden van die ziel komen er ook niet op aan. Materialisme, spiritualisme, zijn holle klanken, vooral met het spiritueele laat het tegenwoordige geslacht zich

Uit de residentie Cheribon Kedirie naar, de kontroleur der eerste klasse A. A. Sluijter.

BIJ HET PERSONEEL DER INDIGO-KULTUUR,

ZIJN BEVORDERD:

Tot opzieners der tweede klasse, de opzieners der derde klasse F. A. van Duuring en J. C. Philips.

Tot opzieners der derde klasse, de opzieners der vierde klasse F. D. E. van Ossenbruggen en C. H. Colbier.

ZIJN BENOEMD:

Tot opzieners der vierde klasse, J. L. Jansz, klerk bij de pakhuis-administratie te Pekalongan, en J. G. Kolmus, klerk bij den assistent resident van Ponorogo.

ZIJN GEPLAATST:

In de residentie Pekalongan, de benoemde opziener der vierde klasse J. L. Jansz.

In de residentie Cheribon, de benoemde opziener der vierde klasse J. G. Kolmus.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen. de kapitein der artillerie C. R. Korteweg.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 13de bataillon infanterie, de eerste luitenant W. Rijkens, van het bataillon.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid, aan den betaalmeester der eerste klasse bij de militaire administratie J. G. Bennink.

Bij Koninklijk besluit van den 19den Julij 1852 no. 75, is de bij Zijner Majesteits besluit van den 12den Maart 1850 no. 4, benoemde aspirant-ingenieur voor de mijnen in Nederlandsch-Indie, E. van der Elst, op het door hem gedaan verzoek, eervol uit die betrekking ontslagen, en tevens aan hem verleend de titulaire rang van ingenieur voor de mijnen in Nederlandsch-Indie, zonder bezwaar van 's Lands kas; terwijl wijders tot aspirant-ingenieurs voor de mijnen in Nederlandsch-Indie benoemd zijn, de kweekelingen R. Everwijn, H. F. E. Raut en H. E. Akkerings.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambtenaar J. L. B. Engelhard, gewezen resident van Bezoekie.

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, de eerste kommies bij de algemeene rekenkamer M. J. Martens, onder toekenning van wachtgeld.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de assistent der eerste klasse bij de indigo-kultuur M. Carapiet, onder toekenning van pensioen.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen klerk op het bureau van den assistent-resident van Tjilatjap J. A. Frankhanel.

Op zijn verzoek, wegens vertrek, eervol, J. van Maanen, als lid van het roomsch-catholijk wees- en armhuisbestuur te Samarang.

OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van Nederlandschen consul te Canton (China), gedurende de afwezigheid des consuls, aan den heer F. A. King, lid der firma King & Co. in China, en zulks onder den titel van vice-consul honorair.

Voorloopig, de waarneming der betrekking van administrateur der kolenmijn Oranje Nassau (Zuid- en Ooster afdeeling van Borneo). aan den eersten luitenant der infanterie W. van Os, waarnemend civiel gezaghebber der distrikten Doessoen en Becompaij.

De tijdelijke waarneming der betrekking van civiel gezaghebber der districten Doessoen en Becompaij, aan den tweeden luitenant, militairen kommandant aldaar C. Bangert.

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Salatiga (residentie Samarang), jkhr. mr. H. J. W. van Lawick van Pabst, thans assistent-resident voor de policie te Samarang.

Tot assistent-resident voor de policie te Samarang, P. J. Serlé thans secretaris der residentie Samarang.

Tot kommies bij het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, J. K. Rienks, ambtenaar op non-activiteit, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; laatstelijk deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia.

Tot lid van van het roomsch-catholijk wees- en armbestuur te Samarang, J. J. Volkert, koopman aldaar.

Tot posthouder te Cauer (afdeeling Benkoelen), C. Termeulen, onderadjudant voor memorie, voorloopig met die functien belast.

Tot magazijnmeester bij de steenkolenmijn Oranje-Nassau, H. F. W. Gosewisch, thans als zoodanig fungerende.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan A. A. Sluijter, kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures.

Militair Departement.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek het aan den kapitein der infanterie C. E. A. Naumann, bij het besluit van 4 November 1852 no. 4, verleende tweejarig verlof naar Nederland.

Marine-Departement.

BIJ DE GOUVERNEMENTS SCHOENERS EN KRUISBOOTEN.

BEVORDERD:

Tot tweeden gezaghebber, de eerste stuurman P. Boodt.

Voor het land. Op *Zaturdag den 5den Maart* aanstaande, zal voor 's Lands Pakhuizen mede verkocht worden 22434 Amst. ℔ RIJST.

SOERABAYA, *De Algemeene pakhuismeester*,
15 *Februarij* 1853. VAN MEERTEN.

Voor het land. Ten kantore van den ondergeteekende gedeponeerd zijnde de ondervolgende goederen, zoo worden belanghebbenden verzocht, tegen betaling der verschuldigde regten, dezelve te willen doen afhalen, als:

Een kistje gemerkt *V D V*, en een kistje gemerkt *H & I*, beide aangebragt per de stoomboot *Ambon*.

Een kistje gemerkt *I A K* aangebragt per de *Nijmegen*.
Een kistje adres *D. A. van Dorth*, „ „ *Dorothea*.
Een pakje „ *Manuk Jordan*, „ „ *Sara Lydia*.
Een kist „ *J. B. Westenberg*, „ „ *Castor*.
Een „ „ *Mevr. A. M. van Vloten*, een idem adres *P. F. E. Vreede*, en een idem adres *J. D. Franken van de Putte*, allen aangebragt per de *Gertrude*.

SOERABAYA, *De Kontroleur der ink. en uitg. regten*,
23 *Februarij* 1853. F. D. GODON.

Voor het land. Debiteuren aan het vendu-kantoor te *Soerabaya*, over de maand *October* 1853, welke nog achterlijk in de voldoening hunner schulden zijn, worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering daarvan uiterlijk op ultimo dezer zal moeten plaats hebben, indien zij zich tegen geregtelijke vervolging willen vrijwaren.

SOERABAYA, *De Superintendent van gemeld kantoor*,
8 *Februarij* 1853. J. J. MODDERMAN.

SOERABAYA, 23 *Februarij*.

— 's Konings verjaardag werd alhier op den 19den dezer door het bepaald getal salutschoten aangekondigd en 's avonds door de leden van de Societeit *Concordia* met een gewoon bal en collation besloten.

— Particuliere berigten van de Kaap de Goede Hoop vermelden dat het transportschip *Merwede*, komm. M. C. van Vreeland, in de helft van Augustus het vaderland hebbende verlaten, aldaar in eenen masteloozen staat en met lekkagie is binnengeloopen.

— Wij vernemen, dat te Batavia van de pers gekomen is, het 2de deel van het bij *Lange & Co* uitgegeven werk

---

weinig in. Het is niet spiritueel, eerder materieel; want wanneer eene wetenschap niet terstond eenen materielen invloed uitoefent, dan is het beuzelarij. Aristoteles, Plato, Socrates waren droomers; Cicero was een knap advokaat, niet eens een procureur! doch voor het overige raaskalt hij, wanneer hij hooge wijsgeerige vraagpunten behandelt. Descartes was een groot mathematicus, doch anders ook *niets*, zoo ook met Locke, die alleen met succes over het muntstelsel geschreven heeft (en daarin was hij juist een kruk), zoo ook met Newton. De nieuwe philosophen, Voltaire, Kant, Fichte, Kinker, enz., zijn reeds lang vergeten; en men spreekt van hen als van fabuleuse wezens, als van den Leviathan, den Mammouth, de Mastodonte. Ja! de Phädon van Mozes Mendelzohn is een kinderboekje even als vader Goedhardt en zijne kinderen, of het snoepige poesje en aardige aapje van Mr. Robidé van der Aa! Zoo gaat het met de wijsbegeerte; of het is een futiliteit, of het is zoo overbekend! en men moet absoluut iets hebben over de staathuishoudkunde! Dat is de wetenschap naar de mode! want iedereen is een staatsman tegenwoordig, de wijze waarop men zijne das aandoet, is van eenen bedenkelijken aard, en kan eenen invloed uitoefenen op het geluk van de menschheid. De surnumerair bij de kultures beoordeelt het systema van den Generaal van den Bosch, hij is meestal voor het systema van vrijen arbeid, waarschijnlijk omdat hij dan ook zoo veel of liever zoo weinig zal kunnen arbeiden, als hem aangenaam zal zijn. Wanneer hij Minister van Kolonien zal zijn, dan zal hij het systema van den heer Steijn Parvé wel weten in te voeren; laat die heer daar maar naar wachten! De 3de kommies bij de directie der middelen en domeinen te Batavia kan niet begrijpen, dat er zoo veel oude pruiken worden aangehouden. De hoofd ambtenaren zijn geheel *op;* zij hebben geen idée van vooruitgang, en volgen alleen den ouden sleur! Dat zijn geene staatsmannen! weet een hunner iets van staathuishoudkunde, van muntstelsel, van *circulerend medium*, vooral dat laatste woord, wordt veel door hen gebruikt. Wanneer men een bedenkelijk gezigt weet te zetten, een rok draagt van Herment & Blavet en weet dat J. B. Say over de staathuishoudkunde geschreven heeft, dan is men rijp voor de hoogste betrekkingen; dan is men een staatsman. O Groot-pensionaris! o van Beningen! Heinsius, o Schimmelpenninck! gij hebt noch een rok van Herment & Blavet gedragen, noch het titelblad van het werk van J. B. Say gelezen!

Er is nog wel een ander onderwerp waarover ik u zoude willen onderhouden, doch dan zoude ik misschien het gevoelen van velen kwetsen. Dat is het Monopolie-stelsel. Het monopolie-stelsel wordt thans van alle zijden aangevallen, en het zoude niet edelmoedig zijn daarin mede te doen. Dat zwakke gebouw zal wel van zelven instorten, en het is niet noodig dat wij de beuker en het breekijzer bijbrengen, om die oude muren te helpen omverhalen. Het is met dat systema even als met de groote Chinesche muur; daar waar ze niet om wordt gestoten, klimt men er over heen. Men heeft eene kolossale omheining daar willen stellen, en toen men nog eerbied had voor muren en tolhekken, ging het goed; doch een muur is eene hinderpaal, die den vooruitgang in den weg staat. Men wil van geene andere muren weten als die welke dienen kunnen om groote plakkaten aan te plakken, waarop men met kolossale letters wil schrijven: deze muur is geen muur meer! weg met monopolie! Leve vrije kultuur! Leve de vrijheid van de drukpers en het doorsteken van de landengte van Panama! De vreemdsoortigste stelsels worden voorgestaan, en de verwijderdste verbanden tusschen de dingen ziet men verdedigen. De invloed van de kruistogten op den prijs der klapper-olie, bij voorbeeld, zoude door velen opgeworpen worden.

(*Wordt vervolgd.*)

van onzen stadgenoot *J. Hageman Jcz.*, bevattende de algemeene aardrijkskunde van Java en alle mogelijke statistieke opgaven van bevolking, cultures, handel, justitie, politie, zaken van oorlog en eeredienst, enz. Voorts de javaansche fabelleer en de tijdrekenkunde in alle berekeningen. Eene algemeene kaart is bij het werk gevoegd.

Dit tweede deel wordt eerstdaags aan de inteekenaren toegezonden.

— 's Konings verjaardag is niet zonder ongelukken afgeloopen. In den avond van dien dag gingen drie militairen de roode brug over. Een hunner, de middelste, door den drank bevangen, stortte bij eene slingering in zijnen loop, door de opening der brugbalie in de rivier, en verdronk. Zijn lijk is maandag morgen eerst teruggevonden.

— Het verjaarfeest des konings werd den 19[den] dezer te Pasoeroean met buitengewonen luister gevierd. Een koninklijk saluut kondigde het aanbreken van den morgen aan, waarna door de schutterij en gewapende magt parade gehouden werd. Ten 12 uren verzamelden zich de officieren aan een dejeuner, gegeven door den kommandant der schutterij, den kapitein *de Senerpont Domis*, waar gulle vreugde voorzat en menige dronk getuigde van geestdrift voor Koning en Vaderland. Des avonds vereenigden zich de ingezetenen in het gebouw der Societeit *de Vrijheid*, hetwelk voor deze gelegenheid met tropheën, vlaggen en guirlanden prachtig gedecoreerd en rijk verlicht was. De dansen werden afgewisseld door eenen feestelijke taptoe met vol muzijk en fakkellicht, welke voor het Societeits-gebouw verzamelde en de hoofdplaats doortrok; terwijl daarna een gemaskerde optogt uit de Javaansche *toppeng* de talrijke feestgenooten niet weinig vermaakte. Aan het souper werden feestdronken toegebragt aan den Koning, den Gouvernenr Generaal en den Resident; de algemeene stemming leverde het bewijs, dat ook in deze verre gewesten het Hollandsch hart gloeit van liefde voor Vorst en Vaderland. De heer resident *Varkevisser* was, door een sterfgeval in zijn gezin, verhinderd het feest bij te wonen.

Eere zij toegebragt aan de Directie der Societeit *de Vrijheid*, die reeds zoo menigmaal en thans bij vernieuwing heeft getoond, dat het haar onvermoeid streven is: het goede en edele te bevorderen, liefde voor het Koninklijk Huis en het bestuur dezer gewesten aan te kweeken en Pasoeroeansch ingezetenen zoo veel mogelijk genoegen te verschaffen.

ADVERTENTIEN.

PUBLIEKE VENDUTIE.

Op *Donderdag den* 24[sten] *Februarij* 1853, zal voor het kommissiehuis van de Heeren Keasberry & Dean, publieke vendntie worden gehouden, van het alhier aanwezig gedeelte van den inboedel van wijlen den kontroleur bij de landelijke inkomsten en kultures C. Hoogeveen, bestaande uit: een zoo goed als nieuwe Engelsche Reiswagen, eene Vis-à-avis, fraaije goed gedresseerde Rijdpaarden, Meubelen, Dranken, Provisiën en diverse Goederen. (55)

Puike Cigaren N°. 2, A°. 1851, Puike Boter, fijne en ordinaire kist Wijn, Baour Vatwijn, Robert Byass pale Ale, old Champagne Cognac, diverse fijne Rhijnwijnen en Siropen, bij

(56) VAN DELDEN.

SCHEEPS-LEVERANCIE.

De ondergeteekende heeft de eer aan Heeren Scheepsgezagvoerders bekend te maken dat zij ruim voorzien is van die provisiën, welke men voor de reis aanneemt, als Varkens, Kapoenen, Kippen, Ganzen, enz., en zulks tegen de billijkste prijs en op eersten aanvraag kan verkregen worden, zonder oponthoud voor het schip, hoeveel men ook benoodigd zij; uitgezonderd aardappelen is hier even als op de Noordkust alles, en even goedkoop te krijgen.

Banjoewangie, (34)
12 *Januarij* 1853. Wed. de TORREZ.

Pas ontvangen puik puike Boter, Banket, Suikerwerk, Koek in blik, Fransche Vatwijn en Hollandsch Bier, bij

(49) J. F. C. HOFFMAN.

Zoete Melk van eene Hollandsche koe bij

(50) FERWERDA.

(52) **VERKOOPHUIS VAN F. SCHMID,**
vis-à-vis de Comedie.

PRIJS-COURANT.

A CONTANT.

		Rec.	Dtn.
Versche rolpens,	per vaatje	*f* 10.	—
„ ketting-saucijs,	„ „	„ 10.	—
„ hammen,	„ stuk	„ 10.	—
„ rookvleesch,	„ „	„ 7.	—
„ boter,	„ vaatje	„ 13.	60
Gezouten spek,	„ ℔	„ —.	30
Leng visch,	„ stuk	„ 1.	—
Anchovisch	„ flesch	„ 2.	60
Groene erwten,	„ 5 ℔	„ 1.	—
Meel,	„ ℔	„ —.	25
Vermicellie en Macaroni,	„ ℔	„ 1.	—
Puike Genever,	„ flesch	„ —.	100
„ „	„ kelder	„ 12.	—
„ „	„ „ *AVH*	„ 14.	—
Madera	„ dozijn	„ 12.	—
Baour wijn,	„ „	„ 7.	60
Manilla Cigaren,	„ duizend	„ 50.	—
Rook tabak,	„ ℔	„ 1.	—
Klapper olie,	„ flesch	„ —.	50
Kaas,	„ 1/4 gedeelte	„ 1.	60
Versche tafelrozijnen,	„ kistje	„ 6.	—
„ „ amandelen,	„ „	„ 3.	—
Azijn,	„ dozijn	„ 4.	—

Heeren Inteekenaren der Vereeniging tot oprigting eener school voor ambachtslieden te *Soerabaya*, en Heeren Leden der afdeeling tot Nut van 't Algemeen, worden uitgenoodigd tot eene algemeene vergadering op *Maandag* 28 *Februarij* des avonds ten half acht ure, in het schoolgebouw, om te beraadslagen over de installatie dier school.

Namens de voorloopige Commissie,
(54) J. F. G. BRUMUND.

De ondergeteekende, daartoe geen tijd hebbende gehad, neemt bij dezen afscheid van zijne vrienden en goede bekenden.

(57) Mr. R. W. J. C. BAKE.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
JOHANNES SMITH,
met
JOHANNA CAROLINA NOLL.
Soerabaya, 12 *Febr.* 1853.— (53)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene Dochter, P. E. Teengs, geb. Bell.
Soerabaya, 18 *Febr.* 1853. (51)

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING,

Donderdag den 24sten Februarij 1853.

Voor de toko van de heeren Keasberry & Dean voor rekening van wijlen den kontroleur C. Hoogeveen van Wagen en Paarden en Meubelaire Goederen.

Vrijdag den 25sten Februarij 1853.

Voor de toko van den heer G. Behrend in de stad van diverse Toko en Commissie Goederen.

Maandag den 28sten Februarij 1853.

Voor de woning van den heer J. van der Wulp te *Kabalen*, bij wege van executie van Meubelaire Goederen.

Dingsdag den 1sten en Woensdag den 2den Maart 1853.

Voor de woning van den heer J. van Bostraeten te *Pekalongan*, van Wagenpaarden, Meubelaire en andere Goederen.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN en STERFGEVALLEN

BEVALLEN.

L. A. Bleckman, van der Tuuk, Z. Batavia 14 Febr.— J. P. Schoonderbeek, Berckenhoff, D. Pasoeroean 2 Febr.— J. B. A. Verenet, Hemmelder, D. Samarang 14 Febr.

STERFGEVALLEN.

H. J. De Gaaij Fortman, Leijden 29 Nov.— H. D. A. Smits, 35 j. 8 Febr.— F. B. Haan, 68 j. Batavia 10 Febr.— P. E. Tremio, 50 j. Samarang 4 Febr.— E. A. Varkevisser, Pasoeroean 23 Jan.

BURGERLIJKE STAND TE SOERABAYA.

HUWELIJKEN.

16 Febr.— Een paar.

STERFGEVALLEN.

16 Febr.— een. 18 Eebr.— een.

BURGERLIJKE STAND TE PASOEROEAN.

Ondertrouwd: 17 Febr.— J. W. Bille van den Dungen met A. T. H. Mentel.— C. L. Gerrits met A. P. Dutrieux.

AANGEKOMEN PERSONEN.

HOTEL MONTOFT.

8 Febr. Van Alphen van Kedirie, 11 Febr. Modderman en Zoon en Lourens, allen van Batavia; 12 Febr. Graichen, Haasnoot en Welter, van Batavia; 18 Febr. Gerrits, van Pasoeroewan; 21 Febr. Hennekindt, Peters en Meijer, allen van Macasser.

MARINE HOTEL.

18 Febr. Van Bloemen Waanders, van Probolingo; 18 Febr. Van Gubel, van de reede; 18 Febr. Peters vau Pasoeroewan; 21 Febr. Worthington van Macasser.

SCHEEPSBERIGTEN.

SOERABAYA.

AANGEKOMEN.

15 Febr. de Ned. bark *Balgis*, gezagv. Said Hassan bin Alie bin Segaf, van Batavia; de Eng. schoener *Fame*, gezagv. Liem Tik I, van Pontianak, passagier de heer M. H. A. Croese en 1 Javaan met vrouw en kind.

16 Febr. de Ned. bark *Fatool Rachman*, gezagv. Said Hassan bin Oemar Maglaar van Grissee.

21 Febr. het Ned. stoomschip *Banda*, gezagv. J. Worthington, van Macasser, passagiers de heeren Peter, Meijer, Hennekind, en Z. M. troepen.

VERTROKKEN.

16 Febr. het Ned. stoomschip *Ambon*, gezagv. K. W. E. Bergner, over Macasser naar Moluccos, met Z. M. troepen en bannelingen; de Ned. schoener *Mercurius*, gezagv. J. H. Walter, naar Balie Lombock; de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Pasoeroean.

17 Febr. de Ned brik *Antoinetta*, gezagv. F. Chastean, over Macasser naar Moluccos.

18 Febr. de Ned. schoener *Pakis*, gezagv. Sri Kiansien, naar Balie (Ampenan); de Ned. schoener *Fathal Moebarak*, gezagv. Intje Abdul Ganie bin Hadjie Abdul Wahit, over Sumanap naar Pagattan.

19 Febr. de Ned. bark *Eugenie*, gezagv. E J. Bargman, over Pasoeroean naar Nederland; de Ned. bark *Abdul Hassim*, gezagv. F. J. P. Meijer, over Macasser naar Sandelhout eiland.

20 Febr. de Ned. bark *Fathal Hair*, gezagv. Sech Aboebakar Baradaan, naar Samarang; de Ned. bark *Fatool Rachman*, gezagv. Said Hoesin bin Oemar Maglaar, naar Sumbawa.

21 Febr. het Ned. stoomschip *Padang*, gezagv. C. F. A. Persille, over Samarang naar Batavia, passagiers de heeren J. Gijsing en C. L. Gerrits, Z. M. troepen en bannelingen; het Ned. schip *Vier Gezusters*, gezagv. P. Verschuur, naar Nederlaand, passagiers Mev. de wed. C. Jasper geb. Brikman, met 5 kinderen en een outslagen gecondemneerden.

PASOEROEWAN.

AANGEKOMEN.

16 Febr. de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

VERTROKKEN:

18 Febr. de Ned. bark *Salatiga*, gezagv. J. N. Besier naar Amsterdam.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van 13 tot en met 19 Februarij 1858.

UITVOER.

Naar Amsterdam met de Ned. bark *Salatiga*, gezagv. J. N. Besier.

3000 1/100 picols gouvernements suiker en 3719 11/100 picols gouvernements koffij.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN:

12 Febr. het Ned. schip *Japara*, gezagv. C. Kramers, van Soerabaya; het Ned. schip *De Eendragt*, gezagv. M. van Velthoven, van Pasoeroewan; de Ned. Brik *Amerika*, gezagv. F. Ruiter, van Soerabaya; de Ned. Brik *Catharina Maria*, gezagv. M. J. Logger, van Pekalongan; het Ned. schip *Charlotta*, gezagv. J. M. Sobels, van Tjilatjap.

13 Febr. het Ned. schip *Jan Daniel*, gezagv. J. M. Zeeman, van Passoeroewan.

17 Febr. het Ned. schip *Zorgvliet*, gezagv. F. H. Groote, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

12 Febr. het Ned. schip *Beatrix*, gezagv. E. Verschoor, naar Amsterdam.

13 Febr. de Ned. Brik *Amerika*, gezagv. F. Ruiter, naar Amsternam.

14 Febr. het Ned. schip *Charlotta*, gezagv. J. M. Sobels, naar Soerabaya.

15 Febr. het Ned. schip *Japara*, gezagv. C. Kramers, naar Rotterdam; het Ned. schip *De Eendragt*, gezagv. M. van Velthoven, naar Amsterdam; de Ned. Brik *Catharina Maria*, gezagv. M. J. Logger, naar Amsterdam; het Ned. schip *Jan Daniel*, gezagv. J. H. Zeeman, naar Rotterdam.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 15 tot en met 21 Februarij 1858.

AANVOER.

Van Pontianak per de Eng. schoener *Fame*, gezagv. Liem Tik, agent Gezagvoerder.

16,000 bn. rotting, 4 pic. was, 8 vn. spijkers, 4 kodies boeg. saroongs, 300 st. planken, *f* 10,000 recepissen, Gezagvoerder

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Balgis*. gezagv. Said Hassan bin Alie Segaf, agent Gezagvoerder.

390 pic. ijzer, Order; 55 trossen touwwerk, 35 vs. verf, 15 kldrs lijnolie, 2 kn. terpentijn olie, 5 kn. sagoe, 5 dommekrachten, Adam & Co.; 27 vn. teer, van Eck & Co.; 200 pic ijzer, Order, 248 kldrs genever, 1 kt. zijden goederen, Tiedeman & van der Burg; 50 pic. ijzer, Order; 28 tobben staal, Kervel & Co; 4 oxhd. porter; 1 kt. bendij tuigen, 1 kt. billiard lampen, Adam & Co.; 6 kn. sarsaparilla, Order; 1 kt. kantoorboeken en div. schrijfbehoeften, 2 pijpen inkt, 2 kn. vruchten, 6 oxhd. porter, 6 kn. parfumerien, 1 kt. schrijfbehoeften, Adam & Co.; 1 kt. kijkers, 1 kt. lampen, glazen, en petten, Order; 250 zn. poetjook, Thomas; 100 vs. boter, Karthaus; 130 kn. thee, 10 tonnen chn. verf, Order; 12 kn. bier, 1 kt. blikken, Ten Siethoff & Schot; 1 kt. blikken, 25 mn. zeltserwater, 1 kt. Eau de cologne, 25 ks. cognac, 1 kt. poeder chocolade, Order; 10 kn. siropen, van Delden; 600 st sp. matten, Order; 2 kn. provisien, Major Matzen & Co.; 100 hammen, 380 mn. bier, 54 kn. roodewijn, 39 kn. wijn, 10 ms. champagne, 4 ks. provisien, 3 ks. modewaren, Order; 1 kt. speelkaarten, 48. mn. zeltserwater, van Raalten & Kocken, 3 kn. modewaren, 20 kn. thee, 10 pn. chn. papier, 2 kn. doeken, Order; 7 kn. doeken, Kervel & Co.; 174 kn. diverse kramerijen, provisien en manufacturen, 3 kn. suiker, Order; 100 vs. boter, Thomas, 13 kn. cognac, *f* 300 zilven specie, 11 kn. madapollams, Order t 20 vn. pik, van Raalten & Kocken; *f* 1,000 aan sp. matten, 115 kn. cognac, 1 kt. hoeden, Order; 123 kn. madapollams, 77 kn. madapollams, N. H. M.; 310 st. zilver munt, 5.000 st. sp. matten, Order; 4 wagens compleet, Adam & Co.; 1100 st. sp. matten, 25 kn. roodewijn, 5 kn. glaswerk, 5 kn. lucifers, 1 kt. staalwerk, 25 vn. bier, 50 vn. meel, 3000 st. sp. matten, 2½ pic. koper gong, 1000 st. sp. matten, 2 kn. wit katoen, 10 vs. hagel, 5 kn. shawls, 10 kn. rood katoen, en eenige kleinigheden, Order.

UITVOER.

Naar de Moluccos en Macasser per de Ned. stoomboot *Ambon*, gezagv. K. W. Bergner.

4 kn. saroongs, Hoekstra Gijsing & Co.; 2 kn. gingangs, Abdulla Badjardan; 1 kt. madapollams, 1 kt. gedr. katoen, 5 kn. saroongs, 8 vn. ijzerwerk, 2 kn. manufacturen, Fraser Eaton & Co.; 1 kt. provisien, 1 kt. inhd. 1 kaas, Deeleman; 1 baal gedr. katoen, Hoekstra Gijsing & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Pakist*, gezagv. Sie Kiesian; 3 bn. chitzen, 2 kn. prints, Kervel & Co.

Naar Borneo viâ Sumanap per de Ned. Ind. schoener *Fathool Mobarak*, gezagv. Intjik Abdulganie.

1 kt. rood katoen, Adam & Co.; 60 pic. rijst, Gezagvoerder.

Naar Nederland viâ Pasoeroean per het Ned. schip *Eugenie*, gezagv. E. Bargman.

703 krands. gouv. suiker, 2408 pic. 500 pic. gouv. koffij, 30,000 st. koffij zakken, N. H. M.

Naar Nederland per het Ned. schip *Vier Gezusters*, gezagv. P. Verschuur.

1190 bn. rotting 50 pic., 1330 bn. rotting 50 pic., 1340 bn. rotting 50 pic., W. Cores de Vries; 2007 st. koehuiden, 138 st. buffelhuiden, Fraser Eaton & Co.; 2 kn. Jap. goederen, van Eck & Co.; 304 st. koehuiden, 92 pic. cassia fistula, 2561 krands. suiker, 9214 11/100 pic., Fraser Eaton & Co.; 17 kn. ks. en mn. inhd. Inl. confituren, zuren en rariteiten, benevens passagiers goederen, Granpré Moliere & Co.

Naar Sumbawa viâ Balie per de Ned. Ind. bark *Fathool Rachman*, gezagv. Said Hassan Machlaar.

3 kn. gedr. katoen, 3 bn. madapollams, 1 kt. chiendees, Fraser Eaton & Co.; 24 kn. gedr. katoen, 4 kn. rood, Adam & Co.

Naar Macassar en Sandelhout per de Ned. bark *Abdul Hassim*, gezagv. F. J. P. Meijer.

6 kn. lijnwaden, 50 kn. rood katoen, 10 kn. bl. katoen, 9 kn. doeken, N. H. M.; 3 bn. madapollams, 2 kn. rood katoen, 1 kt. chiendees, 2 vn. boslemmer messen, 1 kt. vuur wapenen, Adam & Co.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. stoomboot *Padang*, gezagv. Persille.

48 pic. klapper olie, Fraser Eaton & Co.; 2 kt. zwart katoen, Lie Oen; 2 kn. provisien, en wijn, Tiedeman & van der Burg.

SCHEPEN IN LADING TE SOERABAYA.

Naar Timoor Koepang viâ Lawaijang de Ned. Ind. bark *Judul Karim*, gezagv. Said Mohamat bin Hoesin Atas, agent Gezagvoerder.

Naar Balie de Bal. schoener *Ardjoeno*, gezagv. Oeij Kiebing, agent Gezagvoerder.

Naar Timoor Koepang de Ned. Ind. schoener *Fathool Hair*, gezagv. Said Aboebakar Molahella, agent Said Hassan bin Smeer.

Naar Nederland per het Ned schip *Albatros*, gezagv. P. Haaskoot, agent Adam & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Christiaan Huijgens*, gezagv A. J. Ihlower, agent Kervel & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Hollands Trouw*, gezogv. B. Kreije, agent Fraser Eaton & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Prins Hendrik*, gezagv. H. Smit, agent van Eck & Co.

MARKTPRIJZEN.

Suiker N°. 16 per picol *f* 12.—
Id. „ 15 „ „ „ 11 ½
Id. „ 14 „ „ „ 11.—
Id. „ 13 „ „ „ 10 ½
Id. „ 12 „ „ „ 10.—
Koffij *f* 22 à *f* 24.—
Rijst (carga) per koijang *f* 110 à *f* 115.—
Id. (witte) „ „ *f* 125 à *f* 135.—
Koehuiden per 100 à *f* 240.—
Arak per legger *f* 45.—
Olie (Klapper) per picol *f* 18.—
Id. (Katjang) „ „ *f* 16.—
Katjang Matten *f* 7 *f* à 10.—
Rotting *f* 6 ½ à *f* 7.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag 27 Februarij,
GRISSEE.
Ds. BRUMUND.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

— Zondag 27 Februarij, 's morgens ten 7 ure en ten half 9 ure.